

Regionálny úrad školskej správy v Nitre, Jozefa Vuruma 1224/1, 949 01 Nitra

**Návrh koncepcie rozvoja
Regionálneho úradu školskej správy v Nitre**

September 2026

č. VK/2026/1

Riadenie regionálneho školstva prešlo v poslednom období viacerými zmenami. Z historického hľadiska možno považovať vytvorenie špecializovanej štátnej správy v školstve prostredníctvom školských správ za jeden z najlepších modelov riadenia v oblasti rezortu školstva. Školské správy disponovali potrebnými kompetenciami v oblasti riadenia škôl a školských zariadení. Neskôr boli v integrovanej štátnej správe vytvorené odbory školstva, mládeže, telesnej kultúry a kultúry na okresných úradoch a krajských úradoch. Potom, od 1. januára 2004 prišlo k obnoveniu špecializovanej miestnej štátnej správy na úseku školstva formou krajských školských úradov, ale aj prenos časti kompetencií na samosprávne orgány miest a obcí a samosprávne orgány vyšších územných celkov. Bolo zriadených osem krajských školských úradov (KŠÚ) so sídlami v krajských mestách.

V roku 2013 prišlo k nesystémovému kroku v riadení a financovaní škôl a školských zariadení na Slovensku (tzv. ESO). V dôsledku tejto zmeny časť škôl a školských zariadení riadilo a financovalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a časť Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Odbory školstva okresných úradov v sídle kraja sa stali menej pružné a funkčné (právnou subjektivitu nemali ani OÚ). Administratívne, riadiace činnosti a finančné toky v regionálnom školstve sa stali neprehľadné a komplikované.

Prijatím zákona č. 271/2021 Z. z., ktorým sa menil a doplňal zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menili a doplňali niektoré zákony, prišlo k návratu k modelu miestnej štátnej správy v školstve v pôsobnosti ministerstva školstva. Od 1. januára 2022 bolo zriadených 8 regionálnych úradov školskej správy. Dodržal sa záväzok z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020 – 2024, ktorého zámerom je „zjednotenie financovania škôl a školských zariadení pod ministerstvom školstva a priamo výkonom prenesených kompetencií financovať vzdelávanie vo všetkých typoch a druhoch škôl bez ohľadu na zriaďovateľov“.

Navrhovaná koncepcia rozvoja Regionálneho úradu školskej správy v Nitre vychádza z nasledovných dokumentov:

- Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2023 – 2027
- Zákon č. **321/2025 Z. z.** o školskej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. **322/2025 Z. z.** o financovaní škôl a školských zariadení (účinnosť 1. januára 2026).
- zákon č. **323/2025 Z. z.** ktorým sa mení a doplňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a doplňajú niektoré zákony (čl. I účinnosť 1. januára 2026, 1. septembra 2026, 1. septembra 2027 a 1. septembra 2028);
- zákon č. **325/2025 Z. z.**, ktorým sa mení a doplňa zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a doplňajú niektoré zákony
- zákon č. **324/2025 Z. z.**, ktorým sa mení a doplňa zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Novely zákona č. **245/2008 Z. z.** o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- smernica č. 32/2021 o organizácii regionálneho úradu školskej správy
- súvisiace zákony, vyhlášky, smernice a nariadenia vlády

Cieľom zriadenia regionálnych úradov bolo predovšetkým skvalitniť výkon miestnej štátnej správy v školstve, odstrániť dvojkoľajný systém riadenia, zjednodušiť, sprehľadniť a zefektívniť systém financovania regionálneho školstva zo štátneho rozpočtu, so zámerom odstrániť viaceré duplicity a nadbytočnosti, ktoré vznikli po zrušení krajských školských úradov.

Regionálny úrad školskej správy v Nitre (ďalej len „RÚŠS v Nitre“) bol zriadený 1. januára 2022 na základe prijatého zákona č. 271/2021 Z. z., ktorým sa zmenil zákon č. 596/2003 Z. z., ktorý problematiku regionálnych úradov rieši najmä v § 9a a § 10.

RÚŠS v Nitre bol zriadený ako orgán miestnej štátnej správy v školstve v Nitrianskom kraji, má právnu subjektivitu, je rozpočtovou organizáciou MŠVVaŠ SR a plní aj funkciu zriaďovateľa škôl a školských zariadení. Za riadenie a činnosť regionálneho úradu zodpovedá riaditeľ úradu, ktorý je súčasne aj generálnym tajomníkom služobného úradu.

V rokoch 2025 a 2026 ministerstvo školstva prešlo do fázy masívnej implementácie kľúčových záväzkov vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády, prostredníctvom novej legislatívy a reforiem. V implementácii týchto záväzkov by regionálne úrady mali zohrať tiež dôležitú úlohu a bolo by mi ct'ou, keby som bol súčinný v tomto napredovaní.

1. Financovanie a platy v školstve

- **Zvýšenie plátov pedagógov:** V nadväznosti na vládne uznesenie č. 88 z februára 2025 schválila vláda Zámer zvýšenia plátov v školstve do roku 2026. Cieľom je zabezpečiť stabilizáciu personálu, každoročný rast miezd učiteľov a lepšie ohodnotenie nepedagogických pracovníkov,
- **Normatívne financovanie materských škôl:** Od januára 2025 vstúpila do platnosti dôležitá zmena financovania materských škôl (zákon č. 290/2024 Z. z.), čím sa financovanie preklapilo pod štát (podielové dane nahradil štátny normatív).

2. Reformy v predprimárnom a základnom vzdelávaní

- **Povinné predprimárne vzdelávanie od 3 rokov:** V októbri 2025 vláda schválila novelu školského zákona (č. 323/2025 Z. z.), ktorá zavádza povinnú škôlku pre deti od troch rokov. Zároveň sa zvýšili kvalifikačné predpoklady pre učiteľky v materských školách.
- **Kurikulárna reforma (Nové učivo):** Od septembra 2026 plošne nabieha nová forma výučby na všetkých základných školách na Slovensku (od 1. ročníkov). Reforma s mottom „Vedieť. Rozumieť. Použiť.“ sa zameriava na kritické myslenie a aplikáciu vedomostí v praxi namiesto memorovania.

3. Inklúzia a digitálna transformácia (2025 – 2026)

- **Akčný plán pre inklúziu:** Začiatkom roka 2025 bol prijatý nový plán zameraný na integráciu detí cudzincov, migrantov a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), vrátane úpravy prijímacieho konania na stredné školy.

- **Zodpovedné využívanie umelej inteligencie (AI):** V roku 2026 odštartoval národný projekt (s rozpočtom 3,7 milióna eur), v rámci ktorého školy dostávajú tzv. „AI vouchery“ na nákup licencií a edukačných nástrojov umelej inteligencie.

Okrem úloh, vyplývajúcich z reformy školského vzdelávacieho systému by som sa počas päťročného funkčného obdobia chcel zamerať najmä na tieto oblasti :

1 / Vlastný chod úradu

- zodpovedať za hospodárne, efektívne, účelné a účinné použitie finančných prostriedkov v rozpočte regionálneho úradu, za hospodárne využívanie majetku štátu v správe regionálneho úradu pri jeho spravovaní a nakladaní s ním,
- riešiť otázku nových priestorov vhodných pre činnosť regionálneho úradu,
- budovať nový úrad ako nezávislú inštitúciu založenú na hodnotách ako čestnosť, spravodlivosť, transparentnosť, zákonnosť ...,
- dopracovať a vydať vnútorné akty riadenia regionálneho úradu – poplniť a aktualizovať vnútorné poriadky, smernice, služobné predpisy, pokyny, metodické usmernenia úradu,
- ako riaditeľ úradu úzko spolupracovať s vedúcimi zamestnancami úradu, s vedúcim odboru metodiky, odboru ekonomiky a vedúcim osobného úradu,
- zriadiť poradné orgány riaditeľa a úzko s nimi spolupracovať,
- zabezpečovať podmienky na odborné riadenie, metodické usmerňovanie a kontrolu výkonu štátnej správy v pôsobnosti regionálneho úradu,
- venovať zvýšenú pozornosť personálnej politike, stabilizovať zamestnancov úradu,
- podieľať sa na vytvorení príjemnej pracovnej klímy,
- posilňovať medzilidské vzťahy na pracovisku, dôverovať v odbornosť zamestnancov, pochváliť za úspechy, v rámci možností rozpočtu spravodlivo odmeňovať,
- postupne na základe spätnej väzby prehodnocovať svoj štýl riadenia a postupne sa prepracovať až k demokratickému štýlu riadenia úradu, založeného na dôvere k podriadeným zamestnancom,
- podporovať vzdelávanie zamestnancov úradu, osobnostný, odborný a profesionálny rozvoj,
- obsadzovať uvoľnené štátnozamestnanecké miesta a pracovné miesta na základe transparentných objektívnych výberov a výberových konaní,
- vytvárať vhodné pracovné podmienky pre zamestnancov úradu, zabezpečovať administratívne a materiálno-technické vybavenie úradu,
- zabezpečiť pravidelnú aktualizáciu webovej stránky úradu, ktorá musí byť dôležitým zdrojom informácií z regionálneho úradu,

2 / Školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti RÚŠS v Nitre

- optimalizovať sieť škôl a školských zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti,
- vykonať zmeny v sieti po riadnom finančnom a personálnom audite všetkých škôl a školských zariadení a vychádzať z rozboru dohodovacieho konania za posledné roky, nakoľko pravidelne viacerým právnym subjektom chýbajú finančné prostriedky a žiadajú zriaďovateľa o dofinancovanie,

- pravidelne priebežne sledovať čerpanie finančných prostriedkov jednotlivými školami a školskými zariadeniami,
- prerokovávať s riaditeľmi škôl a zverejňovať na webovej stránke úradu úpravy rozpočtov pre jednotlivé školy a školské zariadenia,
- presadzovať požiadavky škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti regionálneho úradu na opravy, údržbu, materiálno-technické vybavenie, priestorové zabezpečenie, investície a riešenie havarijných situácií,
- častejšie vykonávať finančné kontroly na mieste v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti regionálneho úradu na úseku hospodárenia s finančnými prostriedkami pridelenými zo štátneho rozpočtu, s materiálnymi hodnotami a majetkom, ktorý má v správe, kontrolovať efektívnosť a účelnosť ich využitia,
- pravidelne kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov v oblasti školstva, výchovy a vzdelávania a v oblasti školského stravovania, okrem kontroly, ktorú vykonáva Štátna školská inšpekcia,
- skvalitniť výkon štátnej správy v prvom a druhom stupni,
- zabezpečiť objektívne výberové konania na obsadenie miest riaditeľov škôl a riaditeľov školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti regionálneho úradu,
- vypracovať návrh kritérií na priznanie osobného príplatku a odmeny riaditeľom škôl a školských zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti,
- skvalitniť právne poradenstvo školám a školským zariadeniam,
- po transformácii poradenského systému zamerať sa na zvyšovanie kvality odbornej starostlivosti o klientov v centrách poradenstva a prevencie,
- podieľať sa na príprave spravodlivého systému financovania štátnych a neštátnych centier poradenstva a prevencie (CPP a ŠCPP),
- zabezpečiť objektívne prešetrovanie sťažností, petícií a vykonávanie následnej kontroly prijatých opatrení v školách a školských zariadeniach vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti,
- pokračovať v prehľbovaní dôvery v zriaďovateľa u všetkých škôl a školských zariadení poskytovaním kvalitnej odbornej, metodickej a riadiacej činnosti,
- pokračovať v pravidelných metodických návštevách na školách vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, na základe zistení pomáhať školám odbornou a metodickou činnosťou, a tak odstrániť zistené nedostatky,
- pravidelne organizovať pracovné stretnutia s vedúcimi zamestnancami škôl a školských zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti a využiť možnosť operatívnych online stretnutí,
- zintenzívniť spoluprácu so Štátnou školskou inšpekciou – ŠIC Nitra, a na základe inšpekčných zistení metodickou činnosťou odstraňovať zistené nedostatky a predchádzať obdobným zisteniam na ostatných školách,
- podnecovať školy a školské zariadenia v zapájaní do projektov a čerpaní prostriedkov mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti,

3 / Územná pôsobnosť regionálneho úradu

- poskytovať odbornú poradenskú činnosť obciam, samosprávnemu kraju, zriaďovateľom cirkevných a súkromných škôl a školských zariadení, riaditeľom, pedagogickým a odborným zamestnancom, zákonným zástupcom žiakov škôl a školských zariadení,
- uplatňovať princíp rovnosti ku všetkým subjektom bez rozdielu zriaďovateľa,

- skvalitniť výkon štátnej správy v prvom a druhom stupni,
- zvýšenú pozornosť venovať problematike uznávania dokladov o ukončenom vzdelaní v iných štátoch na účely pokračovania v štúdiu na stredných alebo vysokých školách na Slovensku, lebo počet žiadostí rýchlo rastie z roka na rok,
- metodicky usmerňovať riaditeľov škôl a školských zariadení a zriaďovateľov v územnej pôsobnosti regionálneho úradu – napr. k testovaniu T-9 žiakov základných škôl, prijímacím skúškam na stredné školy, ukončovaniu vzdelávania maturitnou a záverečnou skúškou,
- poskytovať kvalitné metodicko-konzultačné činnosti pre pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení v územnej pôsobnosti regionálneho úradu – osobne, telefonicky, listom alebo online,
- metodicky riadiť a úzko spolupracovať so školskými úradmi,
- poskytovať kvalitnú odbornú poradenskú činnosť v oblasti plnenia kvalifikačných predpokladov na výkon pracovnej činnosti pedagogického a odborného zamestnanca v školách a školských zariadeniach,
- systematicky kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov v oblasti školstva, výchovy a vzdelávania a v oblasti školského stravovania, okrem kontroly, ktorú vykonáva Štátna školská inšpekcia,
- metodicky usmerňovať výchovu a vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením a žiakov so zdravotným znevýhodnením v školách a školských zariadeniach v územnej pôsobnosti regionálneho úradu, klásť dôraz na inkluzívne vzdelávanie,
- plniť všetky úlohy a termíny vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov,
- častejšie vykonávať finančnú kontrolu na mieste v oblasti finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu u zriaďovateľov, ktorými sú obec, štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť, iná právnická osoba alebo fyzická osoba, a v školách a školských zariadeniach týchto zriaďovateľov,
- poskytovať vyjadrenia k zmenám v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky na základe potrieb na trhu práce v regióne a v zmysle požiadaviek určených zákonom,
- klásť dôraz na organizačné a finančné zabezpečenie jazykových kurzov pre deti cudzincov s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky v spolupráci s orgánmi územnej samosprávy, aj v súvislosti so situáciou na Ukrajine,
- podporovať organizovanie programu vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania na základných školách pre fyzické osoby, ktoré získali len primárne vzdelanie,
- pokračovať a zefektívniť organizovanie, koordinovanie a finančné zabezpečenie okresných a krajských kôl súťaží detí a žiakov,
- koordinovať a metodicky usmerňovať školy a školské zariadenia na úseku rozpočtovania a ekonomických činností,
- spracúvať a dôsledne kontrolovať údaje od zriaďovateľov k zberu údajov potrebných k rozpočtu a financovaniu škôl a školských zariadení,
- zodpovedne spracúvať a predkladať ministerstvu podklady zriaďovateľov na úhradu a zúčtovanie rôznych príspevkov a finančných prostriedkov zo zákona č. 322/2025 Z. z.,
- prijímať a vyhodnocovať požiadavky škôl a školských zariadení zriaďovateľov v územnej pôsobnosti regionálneho úradu na opravy, údržbu, materiálno-technické vybavenie, priestorové zabezpečenie, investície a riešenie havarijných situácií, viesť a aktualizovať databázu žiadostí v informačnom systéme eduZoznam,

- aktívne sa zúčastňovať na legislatívnom procese, mať možnosť sa vyjadriť k pripravovanej novej legislatíve, podieľať sa na zvýšení kvality pripravovanej legislatívy, prispieť k zníženiu pripomienok počas pripomienkového konania a tým aj urýchleniu legislatívneho procesu,
- úzko spolupracovať s priamo riadenými organizáciami MŠVVaŠ SR (NIVAM, VUDPaP, ŠIOV a NSK).

Mojím zámerom je budovať a vybudovať za päťročné funkčné obdobie Regionálny úrad školskej správy v Nitre, ako modernú inštitúciu špecializovanej miestnej štátnej správy v školstve v našom kraji. Úrad s vysokou odbornosťou, dôveryhodnosťou, spoľahlivosťou všetkých odborných zamestnancov, ktorí budú dôstojne, odborne, kvalitne a zodpovedne plniť všetky svoje úlohy určené ústredným orgánom štátnej správy, ministerstvom a legislatívou.

Pevne verím, že regionálny úrad bude vo svojej činnosti ešte pružnejším, efektívnejším, transparentnejším poskytovateľom služieb pre všetkých zriaďovateľov, riaditeľov, pedagogických a odborných zamestnancov, zákonných zástupcov detí a žiakov škôl a školských zariadení.